

Het huis waar sinds de 17de eeuw 250 jaar lang brood gebakken werd

Kuil 32 – 1959

Dit pand met een sobere Renaissance bakstenen trapgevel is een Rijksmonument. Reeds in 1929 werd het op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst. Sinds 1965 is het eigendom van de Vereniging Hendrick de Keyser. Na onderzoek gaat de vereniging ervan uit dat het pand rond 1625 gebouwd moet zijn.

De gevel

De Renaissance kenmerkt zich door een voorkeur voor de horizontale lijn, zoals ook aan dit pand te zien is aan de waterlijsten en dekplaten van de trappen. Deze zijn van eenvoudig metselwerk en niet - zoals destijds meer gebruikelijk - van het duurdere natuursteen. In de top zitten kruiskozijnen waarvan de onderramen voorzien zijn van luiken. Een ander kenmerk van de Renaissance trapgevel is de ontlastingsboog van baksteen boven het bovenste kruiskozijn. De geveltop telt aan weerszijden vijf treden met een uitgekraagde toppilaster als bekroning. De gevel is op vlucht (vooroverhellend) gebouwd zoals toentertijd in onze contreien gebruikelijk was.

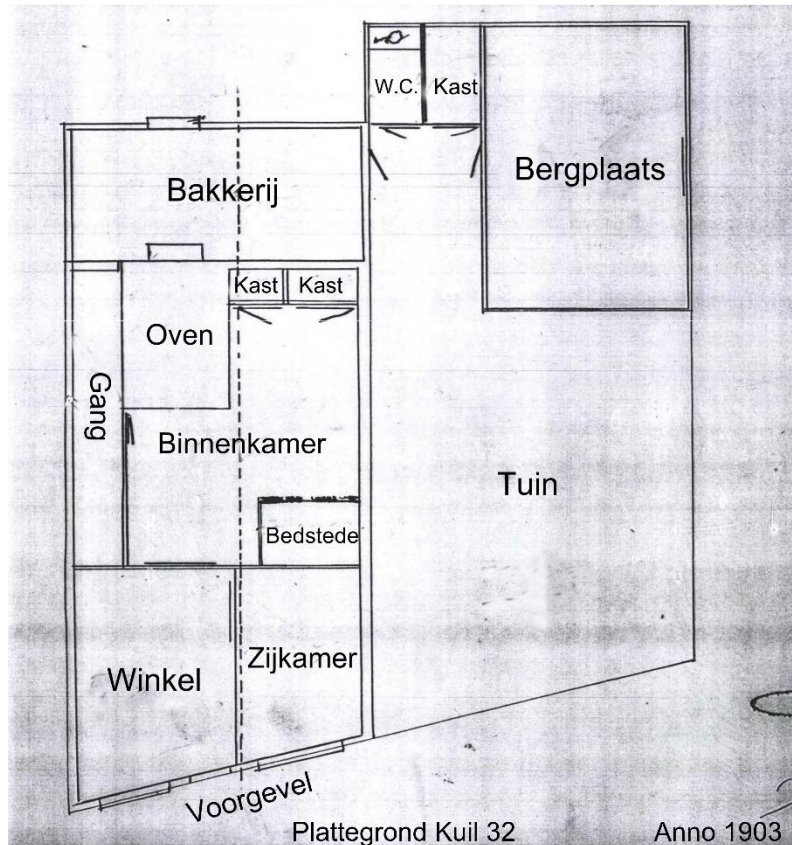
De pui die oorspronkelijk van hout was, heeft een 18de eeuwse indeling met de voordeur in het midden en aan weerszijden een venster met roedenverdeling.

De bakkerij

Dwars op de achterkant van het huis bevindt zich zoals op de foto te zien is een klein pand waarin tot 1943 de bakkerij gevestigd was. Dit werd in 1903 gebouwd na sloop van de oude bakkerij.

Het interieur

Naar aanleiding van een verzoek dd. 4 mei 1903 (opgenomen in het HDS) van de toenmalige bakker aan de gemeente hem vergunning te verlenen tot het afbreken en opbouwen van een bakkerij, neemt hij daarin een plattegrond op van het huis. Aan de hand van deze plattegrond en andere gegevens heeft men kunnen reconstrueren hoe het huis in de 18de eeuw was ingedeeld.

Inwendig heeft het huis een houtskelet. Op de begane grond bevindt zich een voorhuis met rechts een zijkamer. Via een ladder in het voorhuis bereikt men een hangkamer met bedstede (meestal een in de wand opgenomen slaapplek in de vorm van een kast en afgesloten met deurtjes of een gordijn), gelegen boven de zijkamer. Vanuit dit hangkamertje komt men via een tweede ladder op zolder, die gebruikt wordt voor de opslag van goederen. Aan de linkerkant van het voorhuis bevindt zich de bakkerswinkel.

De binnenkamer wordt van het voorhuis en de zijkamer gescheiden door een stenen muur. Aan de rechterzijde ruggelings tegen de zijkamer staat ook een bedstede. Vanuit de winkel in het voorhuis loopt er links tussen de buitenmuur en de binnenkamer een gang helemaal door naar de aangebouwde bakkerij. Links achterin de binnenkamer is een grote oven ingebouwd die uitkomt in de bakkerij aan de achterkant van het huis. Boven de oven bevindt zich een slaapkamer met bedstede.

Bewoning

De eerste vermelding van dit pand is te vinden in de registers van de 80ste penning bij de verkoop ervan in 1716. De nieuwe eigenaar is van beroep bakker en woont op de Kuil zoals vermeld staat bij de aangifte van de geboorte van zijn dochter in 1699. Dit betekent dat hij het pand in de eerste twee decennia gehuurd heeft alvorens het in 1716 te kopen. In 1727 wordt het pand opnieuw verkocht, waarbij aangegeven wordt dat het hier om de verkoop van een huis met grond gaat, waarin 'al vele jaren' een bakkerij gevestigd is.

Uiteindelijk zal dit pand tot 1943 als bakkerij annex woonhuis nog negen maal van eigenaar wisselen. Van 1840-1850 is een grutter (kruidenier) weliswaar eigenaar van dit pand, maar die verhuurt het in die jaren aan een bakker die het in 1850 alsnog in eigendom verwerft. Zo kunnen we stellen dat in 1943, als de laatste bakker tijdens WOII noodgedwongen moet stoppen, er een einde komt aan een lange, ononderbroken reeks van bakkerijen die gedurende zo'n 250 jaar in dit huis gevestigd was. In dat jaar verkoopt deze bakker het huis en huurt het tot 1946 van de nieuwe eigenaar, die het daarna nog aan enkele andere bewoners verhuurt.

Op aandringen van de Vereniging Oud Hoorn neemt de gemeente Hoorn het dan ernstig verwaarloosde pand in 1958 van hem over en in 1965 wordt het voor één gulden (= € 0,45) aan de Vereniging Hendrick de Keyser verkocht. In de herfst van 1967 wordt een aanvang gemaakt met de restauratie van het pand, maar door een storm stort het in oktober van dat jaar vrijwel geheel in. Tenslotte wordt het in 1968 met zo veel mogelijk behoud van originele materialen herbouwd.

Nettie de Roos, april 2020